

להרוות צמאון נפשות
ישראל מנהר היוצא
מעדן נחל נובע מקור
חכמה

להחיות

אור תורת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זי"ע

א חיורת אין פרשה

דיבורים מחיים לשולחן השבת לאור רבינו הקדוש זי"ע

תראה טוב - יהיה טוב

איך זוכים לראות את אור ה' מתוך החושך? | כיצד יש בכוחה של ראייה להשפיע על המציאות שתהפוך לטוב? | סוד התורה של הרה"ק מסטראפקוב על פרשת ראה

א שבת אין קאשוי

בישיבתו המפורסמת של הרה"ק רבי יואל מסאטמאר זי"ע בעיר קראלי שבהונגריה, נהוג היה כי אחת לארבע שבתות הייתה 'שבת חופשית', בה ניתנה הרשות לבחורי החמד לנסוע לערי הונגריה השונות, להסתופף בצל קורתם של צדיקי הדור ולקבל מהם תורה ויראה.

באחת מאותן שבתות, החליטו שני בחורים מהישיבה לנסוע לעיר קאשוי, כדי לשבות במחיצתו של הרה"ק רבי אברהם שלום מסטראפקוב זי"ע. במוצאי שבת קודש, בשובם להיכל הישיבה בקראלי, פגש בהם הרה"ק מסאטמאר ושאלם במאור פנים, "נו, מה היה בשבת?"

הבחורים, שכלל הנראה ציפו לדרושים עמוקים או למאמרי חסידות ארוכים, ענו בשפה רפה: "היה בסדר, שום דבר מיוחד".

אך עיניו הטהורות של הרבי מסאטמאר הבחינו מיד כי יש דברים בנו, וכי הם מבקשים להתחמק. הוא חזר ושאלם מה היה בשבת. ומושניסו שוב לפטור אותו באמירת 'שום דבר', דחק בהם הרבי עד שלא נותרה להם ברירה, והם פתחו וסיפורו, "אכן, היה דבר פלא שלא ירדנו לסוף דעתו, ואם הרבי מבקש - נספר".

וכך סחו והבחוורים:

בליל שבת קודש, פתח הרבי מסטראפקוב את החומש כדי לומר תורה על פרשת השבוע, פרשת ראה. הוא קרא את הפסוק הראשון, 'ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה'. מיד כשאמר זאת, הרים את עיניו ושאל בתמימה: "ראה? התורה אומרת לי לראות? אבל איני רואה?"

לאחר מילים אלו, השתתק הרבי. לאחר דקות ארוכות התנער הרבי משרעפיו, דפק על

השולחן ואמר בקול חוצב להבות אש, "נו, אם התורה אומרת לראות - הרי שאני רואה". ובאותה הסתיימה התורה.

הבחורים התנצלו כי הדברים נשמעו להם מעט תמוהים, ולכן נמנעו מלספרם. אולם הרה"ק מסאטמאר, בשומעו את הדברים, נודעזע והתלהב התלהבות עצומה, ואמר להם, "אינכם יודעים אילו סודות נוראים גנוזים בדיבורים אלו".

ואכן, פעמים רבות לאחר מכן היה הרבי מסאטמאר חוזר על מעשה זה, ובכל פעם היה דולה ממנו רעיונות חדשים להתחדש בעבודת ה'.

בין עין טובה לעין רעה

לאור סיפור זה, מתבאר יסוד עמוק שכתב מוהר"ת זי"ע א' (ליקו"ה נזקי שכנים א, ב) על פסוק זה, שבו מגלה השי"ת לכל אחד מישראל, כי הוא יכול לראות - ברכה או קללה:

הברכה והקללה אינן רק מציאות חיצונית היורדת מן השמיים, כי הרי 'ממנו לא תצא הרעות' (עי' ליקו"מ לו), אלא הן תלויות ועומדות ב'ראייה' של האדם עצמו, בבחינת 'הכל הולך אחר המראה'.

ישנו אדם ההולך בדרכו של בלעם הרשע, אשר היה 'רע עין'. כוחה של עין רעה אינו רק בהיזק לוולתו, אלא בהסתכלות שאינה נכונה על המציאות שהשי"ת שולח לאדם.

כאשר אדם מבט בעולם במבט שלילי, מחפש את החסרונות, מתמקד בפגמים ומפרש כל מאורע לרעה - הרי הוא ממשיך על עצמו בחינה של קללה ורח"ל. הוא מסתיר מעצמו את אור השגחתו יתברך.

לעומתו מתגלה אורו של יוסף הצדיק, שעי' 'שמירת הברית' זכה למידת 'טוב עין', ולא שלטה בו עינא בישא, כפי שברכו יעקב אבינו 'בן פורת יוסף בן פורת עלי עין'. והוא זכה לראות את האור האלוהי גם בתוך החושך הגדול ביותר. גם כשנמכר

לעבד וגם בבית האסורים - לא ראה רע, אלא אמר לאחיו, 'למחיה שלחני אלוקים לפניכם'. הוא ראה את הברכה הטמונה בתוך ההסתרה, ובכך הפך למקור של ברכה לכל העולם.

ראיה של ברכה בתוך הקללה

וביתר עומק, בגילוי ההארה הגדולה של רבינו הקדוש - לאחרית הימים:

לעיתים פוקד את האדם מאורע קשה, שאכן נראה ומורגש כדבר רע ללא שום ספק. והאדם שואל את עצמו, "האיך רוצים הצדיקים שאבטי ואראה את כל המציאות שהשי"ת שולח עליי - בעין טובה? הרי ברי לכל שאין כאן אלא רק רע גלוי?"

אבל פנימיות העין הטובה, איננה מתבטאת רק בראיית מעט הטוב שבתוך הקושי, אלא במבט של תקווה ואמונה במה שהשי"ת מזמין לו!

דהיינו, הרע בעצמו יכול להיות לפעמים רע אמיתי. אבל השאלה הגורלית היא, כיצד האדם יתנהג בהמשך דרכו על פי מה שאירע לו:

מצד אחד, קליפת הרע עין של בלעם מתגברת על האדם, ואומרת לו, "ראה נא ראה, את המציאות הרעה שנפלת אליה. אם אירע לך מציאות של רע, מסתמא שגם בהמשך חייך יבוא אליך רק רע... ואם כן למה לך להתאמץ ולהתחזק, הרי ממילא יהיה לך רק רע..."

אבל מצד שני, יוסף הצדיק אינו מניח לאדם ליפול ליאוש וחלישות הדעת, אלא אומר לו, "התורה מצווה עליך לראות את הברכה, ואף על פי שאינך רואה כלל ברכה - אף על פי כן תאמין בהשגחתו יתברך שבוודאי יהיה לך טוב, והכל יתהפך לך לטובה. ואם התורה הקדושה מצווה עליך לראות ברכה - תראה בעיניך רק טוב וברכה".

ממילא, כאשר האדם מאמין בתקווה שבוודאי יזכה לראות בחוש עין בעין את ישועת ה', ועי"ה הוא מתחדש - זהו בעצמו ההסתכלות בעין טובה! גם על הרע בעצמו!

מושגים בחסידות ובפנימיות התורה
לאור דרכו של רביה"ק ז"ע

ספירת המלכות

**סוד גילוי מלכותו יתברך על ידי דיבורי הפה שלנו | כיצד
הופך הדיבור הקדוש את ההנהגה משלא כסדר לכסדר?
| ביאור על תורה פב' כי תצא' לרגל התחלת סדר לימוד וחי
בהם בליקוטי הלכות לחודש אלול הבעל"ט**

מה ההבדל ביני לפרופסור?

מעשה ביהודי שקבע את מקום מגוריו באחת הקהילות המפוארות בארצה, וחי את חייו על מי מנוחות ובהרחבת הדעת.

בטבעו, ניחן בכישרון דיבור נדיר, ועד מהרה הפך לדמות אהובה ופופולרית. את רוב שעות הבוקר, במקוה וביקאווע שטיבל', היה מבלה בשיחות חולין, נייעס וסיפורים עסיסיים, כשהוא מושך אליו קהל שומעים נלהב.

הדיבורים הללו העניקו לו חיות מזויפת וסיפוק מדומה, אך למרבה הכאב, למרות חיבתו העזה לדיבור - דווקא מילות התפילה והתורה נותרו מחוץ לתחום התעניינותו...

אך בעל הרחמים חמל על נשמתו האבודה. לקראת ראש השנה, הציע לו חבר נעורים, מחסידי ברסלב, להצטרף לנסיעה ליקבוץ הקדוש באומן. באורח פלא ולמעלה מדרך הטבע, ניאותה רעייתו מיד להצעה, והוא מצא עצמו בדרכו אל הציץ הקדוש.

בערב החג, עת נכנס לציץ, תקף אותו לפתע בכי עצום ובלתי נשלט שנמשך כחצי שעה. אך למעט אותה התפרצות בכי עצומה בערב החג שאת פשרה לא הבין באותה שעה, עברו עליו ימי החג ללא ריגושים מיוחדים.

במוצאי החג, בדרכו חזרה, נדחף בכוח טמיר לרכוש את כל ספרי רבינו הקדוש שמצא בדוכן, והכניס למזוודתו. בטיסה חזרה, ישב לצידו פרופסור נכבד שסיפר כי הוא חוקר באוניברסיטה כיצד להעניק חיי נצח לאדם.

היהודי גיחך והוכיח אותו על אפיקורסות וחסרון האמונה בהשגחה, אך לאחר שהסתיימה השיחה, החלו לנקר במוחו מחשבות נוקבות שניפצו את שלווה, 'כמה אני באמת שונה ממנו? הרי גם אני חי למען תאוותי, ויהדותי היא כמצוות אנשים מלומדה. מהי אמונתי אם אינני עושה דבר למען הקב"ה?

הוא שב לביתו בסערת נפש אדירה. תחושת הבלבול וסערת המחשבות לא נתנו לו מנוח, והוא הסתובב ימים ארוכים כסהרורי. הפורקן הגיע בערב חג הסוכות.

בעודו בונה את הסוכה באטימות כמו היה רבוט, הגיע הרגע.

ממעמקי נשמתו התפרצה שאגה מרה וקורעת שחקים, "טאטע! אינני מסוגל עוד! אני לא יכול להמשיך לחיות בצורה כזו. רק אתה בעצמך יכול להושיע אותי, לישועתך קיוויתי..."

באותו רגע נשגב, שמע בוחן כליות את צעקתו האמיתית שבקעה מעומק הלב. אור עליון הציץ את נשמתו. הוא חש בקרבת אלוהים ובאהבת השי"ת אליו,

והבין כי אינו חפץ בשום דבר מכל הבלי העולם מלבד לעשות רצון קונו.

בו ביום התיישב להגות בשקיקה בספרי רבינו שקנה, ומשם סלל את דרכו לחיי תורה ותפילה ודיקות בהשי"ת. אהבתו לדיבור הבלתי פוסק לא פגה - אלא שהיא הוחלפה לדיבורים קדושים, דיבורי תורה ותפילה.

זה לעומת זה עשה אלוהים

כדי להבין מה התרחש מאחורי הקלעים בסערת נפשו של יהודי זה, עלינו להתבונן פנימה אל כוחו ושוורשו של הדיבור. כיצד ייתכן שדיבורו של חול והבל, יתהפך לדיבור טהור וקדוש?

התשובה לכך טמונה בסוד 'ספירת המלכות', והנהגה שלה באופן של 'שלא כסדר' ובאופן של 'כסדר'.

אך כדי לרדת לעומקם של דברים, וכדי להבין את המהפך העצום שהתחולל בנפשו, עלינו להקדים ולבאר את מהותה של מידת המלכות, ואת המושג 'מלכות פה': מבואר בתחילת ספר 'יצירה שהקב"ה ברא את עולמו בעשר ספירות. הספירה העשירית היא ספירת המלכות. תפקידה הוא לקבל את כל שפע האור והמוחץ מהמידות שמעליה, ולהוציא אותם מהכוח אל הפועל.

בלא מידת המלכות, היו נשארים כל האורות והשפע העליון בבחינת נשמה ללא גוף, ולא היו מאירים לעולמות התחתונים. כשמה כן היא, המלכות מנהיגה ומולכת על כל הקומה שתחתיה.

אך ידוע הכלל כי 'זה לעומת זה עשה האלוהים'. לעומת קומת הקדושה, קיימת קומה מקבילה של ה'סטרא אחרא', שגם שם יש עשר ספירות. תכליתה של המלכות דסט"א היא להסתיר את מציאותה'.

שתי המלכויות הללו נמצאות במאבק נצחי, בסוד מאמר חז"ל 'כשזה קם זה נופל' (רש"י בראשית כה, וע"י ליקו"מ א). כאשר קומת הקדושה נמצאת על תיקונה, שפע אלוהי יורד אל מלכות דקדושה ומשם לישראל. אך כאשר ישנו פגם במלכות דקדושה, היא נופלת אל בין הקליפות. או אז מתגברת המלכות דסט"א, יונקת את השפע לעצמה, ומשליטה הסתרה וחושך בעולם.

הפה - מלך האברים

מבואר בפתח אליהו (תיקו"ז יז). שהמלכות נקראת בשם 'מלכות פה'. הסיבה לכך היא, שכפי שהמלכות העליונה מוציאה אל הפועל את השפע העליון, כך הפה של האדם מוציא אל הפועל את כל המחשבות וההרגשות הגנויים בליבו (דרך אמונה).

ה' מנהיג את העולם באמצעות מידת המלכות, וגם בעוה"ז עיקר ההנהגה ע"י הדיבור, 'כי אי אפשר להנהיג ולצוות אלא ע"י הדיבור' (ליקו"מ יח).

כמו כן מצינו שהפה הוא המלך של האברים, אף שהאברים הם אלו שעושים את המעשה, הדיבור הוא זה שמעניק משמעות וחיות לכל פעולה (שוח"ט לט).

מכאן עולה יסוד עצום, כשם שהקב"ה מנהיג את עולמו בדיבור, כך האדם - הנקרא לגלות את מלכות ה' בעולם - עושה זאת באמצעות דיבורי פיו (שער מאמרי רשב"י, בראשית).

כאשר אדם מדבר דיבורים של תורה, תפילה ואמונה, הוא מחבר את 'מלכות פה' אל הקדושה. דיבור התפילה מכונה 'ברתא דמלכא' (תיקו"ז יג, כט:), וכאשר האדם מתפלל באמונה, הוא מקים את השכינה וממשיך שפע וישועה.

לעומת זאת, כאשר האדם מנצל את כוח הדיבור לשיחות חולין חסרות תכלית - הוא פוגם בספירת המלכות. דיבורים אלו מחלישים את מלכות דקדושה, מעבירים את החיות אל ה'סט"א, וגורמים לאדם להכחיר במו פיו את ההסתרה על נשמתו.

מגלות הפטופט אל צעקת הגאולה

בתורה פ"ב מבאר רבינו שהמלכות נקראת 'דיבור', על שם 'אין מלך בלא עם', ואין העם יודעים רצונו אלא כשהמלך מגלה מחשבתו ורצונו לתוך דיבורו.

וממילא, כאשר האדם רוצה לתקן את המלכות, הוא צריך לשמור על דיבורו ולהשתמש בו לקדושה, ואז הנהגה היא 'כסדר' - הנהגה מאירה כשהמלכות דקדושה שולטת.

אך כאשר האדם מכלה את חייו בפטופטים של חול, הוא נופל תחת הנהגה של 'לא כסדר', שהרי בדיבורי חול הוא נותן כח למלכות דסט"א.

אולם, כאן מתגלה כוחו העצום והפלאי של הדיבור. כאשר יהודי הנמצא בעומק החושך, תחת ההנהגה המיוסרת של 'שלא כסדר', קורע את מסכי הטבע ושואג מעומק ליבו, 'אני לא יכול יותר! ה' הושיעני!' - הוא מחולל מהפך בעולמות העליונים.

צעקה אמיתית זו, הבוקעת מנקודת האמת של הלב ויוצאת דרך הפה, מרוממת את המלכות דקדושה מהעפר. באותו רגע של אמת, שהיהודי נחלץ מהנהגת ה'שלא כסדר' - הוא לוקח איתו את כל ההסתרה, והופך אותה עצמה לכלי המגלה את מלכות ה'! כך הופכת צעקה אחת את פטופטי הסרק לכתר מלכות, ואת החושך עצמו - לאור גדול (ליקו"ה עדות ה"ה).

אשריך, חיים איצ'ה, לפני מי אתה מיטהר

- א -

חיים איצ'ה משרך רגליו בקושי, גורר אחרי את עמוד העירוי שצינורותיו מחוברים לורועו. מאחוריו אשפוז מפרך של כמה ימים רצופים במחלקת אונקולוגיה, עמוסי טיפולים ובדיקות. מתקדם בחולשה צעד אחר צעד לעבר משה וקובי, אחים רפואיים מסורים היושבים מאחורי דלפק המחלקה ומקדמים אותו בעיניים מאירות.

"אני רוצה ללכת למקווה", הניח בפשטות את רצונו על הדלפק, "שחררו אותי לשעתיים, נוסע לטבול וחוזר מיד".

משה תלה בו עיניים תמהות: "מה מקווה, חיים יצחק, מה מקווה? אין מצב. ראה איך אתה נראה".

"אני רוצה מקווה", התחנן, "עשה לי טובה, חיי תלויים בזה".

הביטו זה בזה. זאת לא הפעם הראשונה. יודעים כי הילד הנדיר הזה מוכן לכל מאמץ וסבל שבעולם כדי להשיג משאלות טהורות.

"על מה תדאגו, נראה לכם כי בורח אנוכי? יש איתי מלווה, והוא שומר את צעדיי שלא איעלם הביתה... אצא עימו ונשוב בשקט. אגא, בואו לשחרר לי את הדורע מהמחטים והצינורות, אני רוצה מקווה".

קובי נעמד, מצטרף אל השיחה: "הספקת לשכוח, חיים יצחק, איך בכית מייסורים בפעם הקודמת שביצעו לך את זה. התפתלת, זעקת. מאז עברת עוד טיפולים, והכימותרפיה 'אכלה' עוד מהוורידים שלך. להוציא מחטים ולאחר מכן שוב לדקור ולדקור את הצינורות הדליילים שפעם היו ורידים, עד שיימצא בהם אחד ראוי - זה תהליך מטלטל ומכאיב. לא תעמוד בו, חיים יצחק. אני אומר לך. אז די עם הסיפור הזה. גש לכיור, טול ידיים, ומספיק להיום".

"אין לי בעיה עם הייסורים", פסק חיים איצ'ה בנחרצות, "מתחנן אליך, אני רוצה מקווה".

שתקו. מה יגידו לו?

• • •

מה תגידו לו? שחולת אהבה אני.

הגידו לריבון העולמים שמתהלך תחת השמים אברך מיוסר שמתגעגע אליו, שמתחנן להיות טהור יותר למען שמו באהבה. זאת תגידו לו, שכבר באה עת לחננה, כי בא מועד, בוכות חיים איצ'ה כאלה.

• • •

התלחשו ביניהם. מבינים כי ההימנעות מן הטבילה תכאיב לו חזק יותר מצריבות עורו הנתלש עם הפלסטר. כה אהבו אותו, רצו כל כך להיטיב עימו.

משה קם: "טוב, חיים יצחק, אני הולך לחדר הרופא. אם יאשר אבוא אליך מיד".

עיני חיים איצ'ה מלאו תודה. זיו הכרת הטוב נשקף מהן.

קובי לא הבין:

"האם אלוקים לא מוותר לך בזמן כזה?"

"אולי הוא מוותר", התחנן חיים איצ'ה, "אבל אני לא מוותר".

- ב -

שב אל חדרו והחל לדבר בפיו אל "מקוה ישראל מושיע" צעת צרה. סיפר לו כי נססוף נכסף אליו מאוד. שיווע לסייעתא דשמיא.

הרצון יוצר אכן מציאות חדשה, אך היא לא תצא לפועל בלי דיבור - שְׁמִדְבָּרִים נְהַשְׁתִּיקוּת וְהַרְצוֹן וְהַנְסוּפִין, כי רק אז "נִגְמָר הַנְּפֶשׁ וְיוֹצֵא מִכַּח אֶל הַפֶּעַל... וְאָז נַעֲשִׂים כְּלִי לְקַבֵּל טוֹב וְנִתְמַלֵּא

בְּקִשְׁתּוֹ" (ליקו"מ לא).

עודו מדבר אל ליבו, שפתיו נעות וקולו לא יישמע, נעמד משה בפתח החדר: "הרופא טוען שמקום הדקירה עלול להודדם. לא טובות הפתיחות והסגירות הללו, לא מבורכת החשיפה למים שאינם בהכרח סטריליים".

טאטע, לב רופאים בידך הוא. תן לי מקווה, אבא:

"שמע משה, אתה יודע טוב ממני את המלאכה, לא אני שאלמד אותך. אמור לו מה שאמרת לך אז, ש'המקוה הוא חֶסֶד עֲלִיּוֹן שְׁמוּשֵׁי מִכָּל הַצְּרוֹת'. מילים קדושות ומפורשות של סבא קדישא שלי, רבי נחמן. אתה מבין? יש לי פה על מי לסמוך.

ואם אתה דווקא רוצה, אקריא לך עוד מילים מדבריו הקדושים: 'שְׁמִי הָאֵינָה מִזְכֵּת כָּלֵל, וְהַדְּאִקְטִיר שְׂאִמְרוּ לוֹ שְׁמִי הָאֵינָה מִזְכֵּת כָּלֵל. אֲדַרְבֵּה, טְבִילַת מִקְוֵה טוֹבָה מְאֹד לְבְּרִיאוֹת הַגּוֹף' (ליקו"מ קכג).

משה, אני ואתה מאמינים בזה. אני 'הולך על זה' ומוכן לחתום שהאחריות המלאה היא עליי. אתה שומע? עוד שתי דקות אתה כאן עם תשובה חיובית".

ומשה הלך, רק מה! אפשר לעמוד מול חיים יצחק!! ומי לא ירצה להיות חלק מ"חֶסֶד עֲלִיּוֹן"!!

יודע משה כי חיים איצ'ה מאמין בזה באמת. כאן גזוז סודו. הרי המערכת החיסונית כה רעועה בתקופת טיפולים, אבל מי כמום יודע שהאמונה שלו מחוללת פלאים ועוטפת אותו בהגנה שמיימית מיוחדת. פעמים רבות טבל, ומעולם לא פגע בו כל זיהום.

"קִבְלַת", שֵׁשׁ משה לבוא עם בשורה שפיוזה אושר בחדר. "קדימה".

בעיניים בורקות הושיט חיים איצ'ה את ידו. עכשיו יתחילו צווחות כאב, אז מה! יסורו חציצות בינו ובין מי הטהרה, מעייני ישועה. עוד מעט יבוא בהם כולו, יצא מהם חדש לגמרי.

"כִּי צְרִיכִין לְבַטֵּל עֲצָמוֹ בְּרִצּוֹן חֶזֶק, בְּמִסִּירַת נֶפֶשׁ, כְּדִי שִׁיזְכֶּה לְקַבֵּל עַל יְדֵי הַמִּקְוֵה רֵיחַ חֹדֶשׁ דִּקְדּוּשָׁה".

- ג -

באותה דקה חל שינוי פתאומי.

בתוך כדי עלעול בתיק הרפואי של חיים איצ'ה, הבחין הרופא כי הדבר בלתי אפשרי. הזעיק אליו את האח בטרם התחיל במלאכתו. עד מהרה נאלץ משה לחזור עם אכזבה בפיו:

"אתה צריך עכשיו לקבל עוד מנת נוזלים. זה קריטי בעבורך, חיים יצחק. בשום אופן אי אפשר".

"תגיד, אני גמל?" שאל חיים איצ'ה בחיוך מריר, "מי צריך כל כך הרבה נוזלים?"

הוא נשאר שם, עם המחט התחובה בו, צמוד אל עמוד העירוי. שקית הנוזלים התפוחה טפטפה אל גופו הכחוש טיפה אחר טיפה, יש לה כל הזמן שבעולם.

איך אומרים יהודים? כשלא הולך כמו שרוצים, רוצים כמו שהולך - ואז ממילא הולך כמו שרוצים.

"תודה משה", חיים איצ'ה לא שכח: "אני כל כך מעריך את זה".

על מיטתו המשיך חרישית בסדרי יומו, שקע בלימודיו הקבועים עם ר' דניאל - החברותא. שקטה רוחו כאילו לא היה מאומה בשעה האחרונה.

- ד -

ר' דניאל לא יכול היה לעמוד בצער. יודע היטב כמה טהרת

המקווה קרובה ללב חברו. בראותו את שלותו של חיים איצ'ה ביקש לדובבו קצת, להקל מעט על גרשותיו שכנראה נחמצו בלבבו:

"אתה שבור, חיים איצ'ה? רצית כל כך..."

בקול פשוט ואמיתי העניק לו חיים איצ'ה פרק כביר מעולמו הפנימי:

"אני? שבור? למה אהיה שבור?"

הייתי!

הייתי במקווה!

ברצון שלי, עשיתי הכל.

מוכן הייתי לסבול כאבים בעבור המקווה.

ככל הנראה 'מקווה של רצון' חביב היה לפניו יתברך יותר ממקווה של מים.

מאמין אני באמונה שלמה: **טבילתי!**

"כִּי זֶה בְּעֲצָמוֹ שְׁלֹבוֹ בּוֹעֵר בּוֹ וְנִכְסֵף מְאֹד לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, לְלַמֵּד וְלַעֲבֹד אֶת הָשֵׁם - רַק שְׂאִי אֶפְשָׁר לוֹ - אֲנִי מֵה שְׁלֹבֵב חוֹמֵד וְחוֹשֵׁק לַעֲשׂוֹת, הוּא נֶחֱשֵׁב לַעֲשִׂיָּה".

מביט ר' דניאל לעבר אברך בן עשרים ושתיים הנמנה על "רִאֵי ה' וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ" - הם הַחֲפִצִּים וְחוֹשְׁקִים לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת וְלַלְמֹד תּוֹרָה, רַק שֵׁשׁ לָהֶם מְנִיעוֹת וְאַנְסִים וְאִינִים יְכוּלִּים... כִּי אִין לָהֶם רַק מֵה שְׁלֹבֵם וְנִכְסֵף לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ... כאברהם אבינו ש"היה לו רק לב חושק להשם יתברך, שחושק מאד לעבודת הבורא" (לקו"מ קכב).

ורוח הקודש מצווחת ואומרת: "אֲשֶׁרִיכֵם יִשְׂרָאֵל, לִפְנֵי מִי אַתֶּם מְטַהְרִין וְמִי מְטַהֵר אֶתְכֶם, אֲבִיכֶם שְׁבַשְׁמִים".

• • •

מתוך הספר המופלא, "חיים איצ'ה" - ימינו ולילותיו, צהלת חייו ועוז אמונתו של האברך ר' חיים יצחק לבקוביץ ז"ל, נכד רביה"ק - היוצא לאור בימים אלה לקראת יום הירצותו השני, כ"ח באב תשפ"ו, בעריכת ר' ברוך לב.

א פונק פון חיות

מוהרנ"ת אמר: דער בעל דבר מאכט א מענטשן זינדיגן, מיינט ער ניט אזוי דעם פגם, ווייל ער ווייסט אז מען קען טאן תשובה, ער מיינט נאר דעם אראפוארפן, ער וועט ווערן ביי זיך געפאלן - דאס מיינט ער אינגאנצן -

"כשמפתה היצר את האדם לחטוא חלילה, אין כוונתו כל כך לעצם הפגם, כי הוא יודע שיכולין לעשות תשובה, רק כוונתו לנפילה, שיפול האדם וידיה שפל בעיני רוחו - זוהי כל כוונתו.

רגשי הלב בעקבות המעמד הנשגב "ליחד לבבנו" - תשפ"ז

הייתי שם. אך לא רק אני. ולא, אני לא מתכוון על המוני החסידים ואנשי מעשה שהגיעו מכל קצוות הארץ לקחת חלק בכינוס מרומם ונעלה זה, אני גם לא מתכוון לסקרנים למיניהם שבאו להציץ ולחוות מקרוב ב'תמונה' שמתכנסים שלא לשם מטרות כסף או כבוד, אני מתכוון למי שרונה הקדושה הורגשה היטב באויר, להאי זקן דקדושה אשר בצילו אנו חוסים, למרות שהוא לא היה נראה בעין הגשמית - - -

אכן, רביה"ק כבר גמר אומר: "אז איך וועט זיך האלטן צוזאמען וועט איר מיר ממשיך זיין". לולי זאת אין הסבר הגיוני למה שהתחולל שם...

פאתי העיר פתח תקוה. השעה קרובה לחצות. האולם מלא מפה לפה, הציבור הגדול כבר מילא את ראותיו באויר הנח והנח המרחף בחלל, שותה בצמא את דיבורי אש קודש שנשמעו בזה אחר זה מפי המשפיעים החשובים שליט"א, ואני עומד ותווה האם יש עדיין כוח לציבור לצאת בריקודי קודש, עד מהרה התברר שהשיא רק מתחיל. כל הקהל מסביב מתרומם ויוצא בריקודין קדישין, אחוים איש ביד רעהו מתרוממים בריקודים נלהבים, ריקודים המבטאים שמחת עולם, אושר עד ונצח, ריקודים שאי אפשר לשער בדעת את תוכנם וביטויים האמיתיים, כל חד כפום מה דמשער בליביה, כי כל פה לך יודה על מתנת חייו הנצחיים!

המעגלים מסביב רוקדים וגועשים, ההתרגשות מורגשת באויר והאווירה מחשמלת. עמדותי בפני האולם, צובט את עצמי אם אינני הווה בהקיצן, מתרגש מגודלת המעמד. המחזה המרנין של כמות האנשים הרבים והמגוונים כל כך, המחזיקים איש ביד רעהו ומרקדים כאחד "אשרינו שזכינו להתקרב לרבינו, אשרינו, אוי אוי אוי אשרינו", כאשר לבם נושא את רגלם טפח וטפחיים מעל קרקע המציאות, ופניהם מאירים באושר וכן של אמת, מכריז מאליו שאכן: "גאט איז גרויס מען ווייסט גארנישט!"

לא ממון ולא כבוד חילקו שם - לב בשר קיבלו שם! ועל זה תגל ליבם ותרנן נפשם! לשם כך התאספו מאות אברכים מכל רחבי ארד"ק, חסידים ואנשי מעשה זקנים עם נערים, מסלטה ומשמונה של חצרות החסידים, כל אחד עם ההקדמות שלו, כל אחד ודרכי הקדושה אשר קיבל מאבותיו, כל אחד וסגנון חייו המיוחד לו, אך כולם מאוחדים כאיש אחד בלב אחד ורצון כולם שווה, לבבות דורשי ה' והפצים בקרבנות, נפשות שהאש יוקדת בקרבם לדעת את ה', לחזק את ההתקשרות לצדיק האמת ולאנשי! לקיים בתמימות ובכפשויות רצון רביה"ק זי"ע "רק אתם תחזיקו עצמכם ביחד אז תהיו אנשים כשרים, ואפילו צדיקים וטובים" (חיי מוהר"ן, רי"ח).

בסוף המעמד חולק לכל משתתף חוברת מיוחדת ומושקעת על סדר לימוד מיוחד "והי בהם", בה נתכונן יחד לקראת ימי הרחמים והרצון הבעל"ט מדברות להבות אש של גאון עוזנו מוהר"ן זי"ע בליקוטי הלכות הלכות עדות הלכה ה', כאשר כבר כעת מורגשת ההתחדשות בקרב האברכים בני החבורות וכלל החסידים מקורבים, כאשר "שיחת היום" מופנית לאור תורה פ"ב תנינא והמסתפק.

מוכן מאיליו בלא ניתן בריעה קצרה זו לתאר ולו במעט את המעמד הגדול הזה, ובסייעתא דשמיא עוד חזון למועד על הערכה מיוחדת על מעמד נשגב זה ותוצאותיו המבורכות.

לקראת ימי הקיבוץ הקדושים ראש השנה הבעל"ט הננו להודיע לכל הנרשמים למתחם "בצילו נחיה" בצילא דמדינתנו בעיר הגעגועים אומאן. שיש לסדר את מלוא התשלום על שהיה במתחם עד ליום שלישי פרשת כי תצא ה' אלול הבעל"ט.

את התשלום ניתן למסור לידי הנציגים בכל עיר או אצל הרכו הראשי: 0527168452

"הראש השנה שלי עולה על הכל"

הרה"ק בעל 'נועם אליעזר' מסקולען זי"ע א

• כ"ט מנחם אב תשמ"ב לפ"ק •

רביה"ק.

כעת פנה הרבי לר' גדליה ובקשה בפיו: "רשום נא שמי "אליעזר זוסיא בן לאה רייזל", ונא כאשר תזכר ותגיע לאומאן, תזכיר את שמי על הציון הקדוש", וכך נפרד ממני בעבותות אהבה.

[עדותו של ר' גדליה בספרו 'כך נפרצה הדרך - אומן, נסיעתו השנייה]

• • •

הרה"ק רבי אליעזר זוסיא פארטוגאל זי"ע נולד בעיירה סקולען שבמלודובה ביום א' חשוון תרנ"ז לאביו הגה"צ רבי ישראל אברהם פארטוגאל זצ"ל אב"ד העיירה, מנעוריו נחשב כעילוי והתפרסם בהתמדתו בתורה, בעודו בן י"ט ביום ח"י אייר תרע"ה נפטר אביו והוא הוכתר כממלא מקומו ברבנות העיר סקולען, הוא עמד בתקיפות על משמר הכשרות והיהדות בעיר ומסר נפשו לחנך ילדי ישראל לתורה, כעבור כעשרים שנה עבר להתגורר בעיר טשערנוביץ שבבוקובינא ופעל רבות לחיזוק היהדות, ברבות השנים החלו להתקבץ סביבו חסידים רבים שהעריצוהו בשל פעולותיו הרבות לחיזוק היהדות בסביבה.

במלחמת העולם השנייה גורש למחנות העבודה שם התייסר בייסורים קשים, ובסיום המלחמה התיישב בבוקרשט שברומניה תחת שלטון הקומוניסטים, שם מסר נפשו להציל מאות יתומים מציפורני הקומוניסטים שרצו להשתלט עליהם, ביתו נהפך לבית למאות יתומים שהתגוררו אצלו אותם חנך לתורה ויראת שמים. כמו כן הפיץ תורה ויהדות ליהודי רומניה תחת השלטון הקומוניסטי שרדף אחריו בשל פעילותיו.

הוא נעצר ונכלא יחד עם בנו הרה"ק רבי ישראל אברהם זצוק"ל והם נידונו למאסר למשך זמן רב, בהשתדלות גדולי ישראל ועסקנים גדולים השתחררו בערב שבת נחמו תשי"ט אולם היות שלא רצו לחלל את השבת נשארו לשבת במאסר עד ליום שני י"ג אב.

ביום א' ניסן תש"ב הצליח לצאת מרומניה, הוא נסע למדינת בלגיה משם לאנגליה ומשם לארה"ב, התיישב בשכונת קראון הייטס שבניו יורק שם הפיץ תורה וקדושה ורבים התחממו לאורו בדברות קדשו ובתפלותיו וניגוניו הטהורים, כשנתיים לאחר ביקר לראשונה בארץ הקודש, אז ראה את המצב הירוד ברוחניות אצל הצעירים בני העולים החדשים מרוסיה ומרומניה, וייסד את מוסדות 'חסד לאברהם' ע"ש אביו, ללמדם תורה ויראה ולהאיר אצלם את אור התורה והיהדות, ברוחב ליבו העמיד פנימיות מגורים לענפי בני ישראל בין החרדים לדבר ה', כדי שיתחנכו בדרך התורה.

חיבה יתירה נודעת לו לספרי רביה"ק, ובגלוי "ספר המידות" שברשותו נמצאו הרבה הגהות והערות בכת"ק. כמו כן ציוה לפני הסתלקותו ללמוד לפניו מ"ספר המידות".

ביום כ"ט אב ע"ח אלול שנת תשמ"ב התבקש לישיבה של מעלה למגינת לב כל בית ישראל, ומנוחתו כבוד בבית החיים במונסי שבארה"ב.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן!

קראון הייטס - ניו יורק. קיץ תשכ"ג לפ"ק.

למרות שהנסיעה הראשונה אל עבר עיר הגעגועים אומאן לפני שנה הסתיימה בתחנת המשטרה כאשר משם נשלח אחר כבוד חזרה לאמריקה, הוא ראה בזה ירידה לצורך עליה, מניעות להגביר החשק, ובמשך כל השנה היה ראשו ורובו סביב הציון הקדוש, אבל שותה ישן והלך עם הציון, בכיסופים ורצונות לנסות שוב להוציא אל לפועל את ערגת כיסופיו.

הימים ימי צר ומצוק, השלטון הסובייטי שולט בכל רחבי רוסיה שלטון אכזר, כל מי שהעז להשתחל אליה מכניס את עצמו לגוב האריות וסכנת מוות מרחפת על ראשו, אך כל זה לא מונע ממנו לנסות.

הרה"ק ר' גדליה פליער שליט"א - אז אברך צעיר לימים שזכה להתקרב לאורו הבהיר של רביה"ק ע"י הרה"ק רבי צבי אריה רוזנפלד ז"ל - עושה כל מאמץ להתגבר על המניעות לממש את חלומו - להשתטח על ציון רביה"ק, כאשר בין המניעות נמצאת גם מניעת הממון, כאשר נסיעה כמו זו עולה הון עתק.

כעת הוא עושה את דרכו אל עבר משכנו של הרה"ק בעל 'נועם אליעזר' מסקולען זי"ע, כאשר זה האחרון תמך בו ביד נדיבה לפני כמה שנים כאשר אסף כסף למען ישיבת ברסלב בעיה"ק, הוא נכנס לבית המדרש כשעה לאחר צאת השבת, הרבי עומד ומתפלל תפילת שמונה עשרה בהשתפכות הנפש, והשמש שניגש אליו הבהיר לו שהרבי מתפלל זמן רב מאוד, החסידים הולכים לבתייהם, אוכלים מלוח מלכה וחוזרים לקדיש ועלינו לשבח.

ואכן, רק קרוב לשעת חצות סיימ הרה"ק את תפילתו הזכה. ולאחר הבדלה זכה ר' גדליה להיכנס אל הקודש פנימה. עיניו הרחומות של הרבי מביטות בו ברוך כאשר שואל לשלומו ולמשאלת ליבו. ר' גדליה סיפר לפני הרבי על רצונו לנסוע לרוסיה - משאלה לא מובנת כלל בימים ההם. הרבי מביט בו ושואל: "מה לך ולרוסיה?" ור' גדליה משיב: "רצוני לנסוע ולהשתטח על הציון הקדוש באומן".

הרבי שומע ופניו מאירות: "אה, אותה ברסלב?" וכאשר ר' גדליה משיב בנימוס: אני רוצה להיות, פונה אליו הרבי בנעימות ואומר: "לפני שמדברים על כסף רצוני להגיד לך, כל הספרים מסביב אינם שלי, החסידים קנו לי ואין לי כסף משלי..." הרבי עוצם את עיניו ומפליג שנים אחורה: "איי, זכרתי ימים מקדם, את חסידי ברסלב שמסרו נפשם למען היהדות... ובהיותי ברומניה - אז היו באמתותי כל ספרי ברסלב, לא עבר עלי יום אחד בלי שאלמד בספרים אלו..." הרבי מתעורר מזכרונותיו וממשיך: "אמנם כאן באמריקה לא ידעתי שישנם בכלל חסידי ברסלב, עתה כאשר אני פוגש אותך אני רוצה שתביא לי את כל הספרים של ברסלב שאהיה יכול להשיג, וכמה שיותר מהר".

למחרת בלילה. ר' גדליה חזר ועמו חבילה גדולה של ספרי רביה"ק ומוהר"ן, עיני הרבי אורו ונהרה של שמחה מתפשטת על פניו הקדושות, כאשר הוא מלטף בחיבה את הספרים הקדושים אליהם התגעגע כל כך. תיכף הוא מסר לר' גדליה נדבת לבו לצורך נסיעתו על סך \$ 500, בתוספת ציץ של \$ 150 על הספרים שלא עלו יותר משמונים \$, כאשר את העודף הורה לתרום עבור חפצי שמים בענייני

